

БОГОСЛОВЉЕ

ИЗДАЈЕ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
У БЕОГРАДУ

ГОДИНА IV (XIX)

СВЕСКА 1 и 2

У СПОМЕН ПРОФЕСОРА РАДИВОЈА ЈОСИЋА

Протојереј-ставрофор др Радивој Јосић рођен је 21 априла 1889 године у Великој Врбници код Крушевца, од оца Алексе, свештеника и мајке Драгиње, рођ. Весић. Основну школу је свршио у месту свога рођења, а деветоразредну богословију у Београду 1909 године. Високо теолошко образовање је започео на старокатоличком теолошком факултету у Берну (Швајцарска), где је провео од 1909—1911, а затим наставио на православном теолошком факултету у Черновицу (Буковина) од 1911—1914 и ту 14 јула 1914 и дипломирао са степеном доктора теологије. Још у току својих студија рукоположен је у чин ђакона 31 јула 1912, а дан касније у чин презвитера. У току првог светског рата, управо од 23 септембра 1914 до 30 јула 1919 био је суплент богословско-учитељске школе у Призрену са прекидом од 2 јуна 1916 до 18 априла 1919, када је био администратор парохије и вероучитељ основне школе у Јагодина. Из Призрена прелази у Београд за суплента богословије, где остаје до 22 марта 1921, а од тада до 17 априла исте године био је професор богословије Св. Саве у Сремским Карловцима, где га затиче постављење за доцента апологетике на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Као доцент провео је до 15 августа 1927, када је изабран за ванредног професора, а десет година касније, 30 јуна 1937, Радивој А. Јосић је постављен за редовног професора Београдског универзитета. За време немачке окупације наше земље био је, као непожељан, пензионисан (1942). После ослобођења, октобра 1944 он се поново враћа на своју редовну дужност, где остаје све до 1 јула 1952 године, када му је, приликом издвајања Православног богословског факултета из оквира Београдског универзитета и преузимања факултета од стране Српске православне цркве „престала служба по сили закона“. И после тога проф. Јосић је продужио свој рад на Богословском факултету Српске православне цркве као хонорарни професор, све док су му то физичке могућности дозвољавале. Међутим, тешка болест и ампутација једне ноге учинили су да је он 23 маја ове, 1960 године, заувек склопио своје уморне очи.

Кад је 1905 године београдска Велика школа прешворена у универзитет тада је донета и одлука о оснивању православног богословског факултета. Међутим, услед извесних објективних тешкоћа и радова који су заштим настали, није могло доћи до остварења ове одлуке, све до краја 1920 године. Остварење пак и прво формирање Православног богословског факултета Београдског универзитета зашло је младог доктора теологије Радивоја А. Јосића као сулента београдске богословије. Он се одмах — још 30 марта 1920 — ставља на располагање факултету са жељом да буде изабран за доцента, како би могао да ради на остварењу својих ондашњих амбиција у области историје хришћанске цркве, психологије, историје религије или историје иконографије. Међутим, првобитне потребе факултета и оскудица у стручном наставничком кадру захтевали су да Јосић буде изабран за доцента

апологетике, јер он, како се рекло у предлогу Савета факултета за његово постављење, од 10 фебруара 1921, „досадашњим својим радом и држањем даје наде да ће факултет у њему добити ваљаног наславника и радника на богословској науци“ уојшше. И професор Јосић је прихватио овај избор и кренуо на рад у области апологетике, који није напуштао све до своје смрти.

Кад се зна да је од професора Јосића остала скоро 40 радова из области апологетике — међу којима су му најглавнији: Религија ума и религија ошкривења (Београд 1925, 83), Хришћанска религија и песимизам (Београд 1925, 38), Месијанска идеја код културних народа пре Христа (Београд 1931, 128) и Борба прошив и за јеванђелског Исуса Христа (Београд 1936, 98) — онда се може схватити колико је његов пионирски рад на пољу православне апологетике код нас и богат и дубок. У његовом целокупном научном раду јасно се оцајају две основне преоккупације: религија уојшше и хришћанска, ошкривена, посебно, с једне стране, а с друге лик и дело Богочовека, Исуса Христа. И заиста с овим су у директној вези сви његови радови, па и они најситнији, на пр. прикази и полемике, било да су објављивани у научној часопису, било у дневној штампи.

Хроничару Богословског факултета у Београду не би било тешко да осети с каквим се све тешкоћама борио факултет првих неколико година свога постојања, ако би се само пратио живош и рад професора Јосића. Видео би како на пр. доцент Јосић пушудје по свешу и прикупља научну литературу којом је почело формирање сада тако богате ошше факултетске библиотеке, или како, поред свога предмета апологетике, хонорарно предаје и друге — омилишту или историју религије. Поред тога видео би и то како професор Јосић скоро сваке године, најчешће за време летњег расцуста, обилази велике научне центре Европе, усавршавајући се лично, и спражећи могућности да прати науку из своје области, како би све оно што је од несумњиве вредности пренео и код нас.

Енџузијазам са којим је професор Јосић радио не само на своје специјализирању, него и још више на задовољавању ошших потреба факултета, огледа се и у његовој великој и сталној бризи за факултет уојшше, за његов оштанак и његов напредак, која се испољила нарочито по свршетку овога рата и приликом издвајања факултета из оквира универзитета. Стога је професор Јосић у то време више пуша и биран за декана факултета. Међу ошше потребе факултета он је с правом на првоместо стављао питање наславничког и научног подмлазка и увек је био готов да младим, шаленшованим људима несебично помогне. Ово стога што је он био живи сведок свих оних тешкоћа због недостатка квалификованог научног кадра, које су пратице факултет приликом његова формирања.

С губитком професора Јосића наш Богословски факултет је изгубио још једнога свога угледног члана. Савеш факултета је знао како да му се на најбољи могући начин одужи. А професор Јосић је заслужио велику захвалност не само многих генерација студената теологије, него и већег броја младих научних радника на пољу православне богословске науке. Нека и ово неколико скромних редака буду пошшница за сећање на покојног професора Јосића и бледи израз те захвалности.